

Til Socialudvalget

21-05-2014

Notat om borgere, som berøres af kontanthjælpsreformen

Sagsnr.
2013-0172474

På Socialudvalgets møde den 7. maj 2014 blev der afgivet følgende bestilling:

Dokumentnr.
2013-0172474-15

Sagsbehandler
Susan Fiil Præstegaard

”Notat med beskrivelse af de borgergrupper, der berøres, herunder særligt den mellemgruppe, som opleves at komme i klemme i forbindelse med kontanthjælpsreformen. Dertil bør samarbejdet med BIF beskrives, sådan at det illustreres, hvordan beskæftigelsesindsatsen kobles til hjælp fra SOF f.eks. til husleje”

Borgergrupper, der berøres af kontanthjælpsreformen

2 grupper berøres i særlig grad af kontanthjælpsreformen:

- 1) Unge under 30 år
- 2) Samlevende over 25 år.

Unge under 30 år

Unge under 30 år blev ved årsskiftet visiteret i følgende grupper:

- 1) *Uddannelsesparate*, dvs. unge, som ikke i forvejen har en uddannelse, men som vil være i stand til at starte i uddannelse indenfor det kommende år.
- 2) *Jobparate*, dvs. unge, som i forvejen har en uddannelse og som umiddelbart er klar til at komme i job.
- 3) *Aktivitetsparate*, dvs. unge med eller uden uddannelse, som ikke er klar til at komme i uddannelse/job.

Før kontanthjælpsreformen modtog unge under 25 år 6.767 kr. pr. måned i det første halve år på kontanthjælp, og herefter blev de nedsat til 5.753 kr. pr. måned. Unge over 25 år modtog 10.500 kr. pr. måned.

Efter kontanthjælpsreformen modtager unge under 30 år, der er uddannelsesparate 5.857 kr. pr. måned i uddannelseshjælp, hvilket er det samme som SU-satsen.

Unge under 30 år, der er jobparate modtager 6.889 kr. pr. måned.

Unge aktivitetsparate indplaceres til uddannelseshjælp, hvis de ikke har en uddannelse, og ellers til kontanthjælp. Aktivitetsparate på over 25 år kan modtage et aktivitetstillæg på 3.800 kr. Tillægget betyder, at unge over 25 år, og ikke vurderes i stand til at påbegynde uddannelse,

MR Voksne - personale

Bernstorffsgade 17
1577 København V

Telefon
5170 7155

Telefax
3317 3731

E-mail
PA07@SOF.kk.dk

www.kk.dk

kan bevare en ydelse af samme størrelse, som før reformen trådte i kraft. Dette forudsætter naturligvis, at de deltager i de pålagte aktiviteter. Aktiviteterne tilrettes borgerens niveau og kan for de svageste bestå i at modtage mentorstøtte.

Generelt har unge under 25 år ikke mærket forringelser i ydelsens størrelse, hvis de har modtaget ydelser i mere end 6 måneder.

Gruppen af unge i alderen 25-29 år har fået en større indtægtsnedgang i det omfang, de ikke er visiteret som aktivitetsparate. Reformen rammer dermed særligt den gruppe, som vurderes i stand til at starte uddannelse eller arbejde.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har i marts opgjort opdelingen af kontanthjælpsmodtagere. Der er tale om et øjebliksbillede, som gav følgende fordeling:

Tabel 1: Fordelingen af visiterede efter kontanthjælpsreformen i uge 13, 2014

	Åbenlyst uddannelsesparate (ny ydelse 5.857)	Uddannelsesparate (ny ydelse 5.857)	Jobparate (ny ydelse 6.889)	Aktivitetsparate <i>med</i> uddannelse	Aktivitetsparate <i>uden</i> uddannelse	I alt
18-24 år (tidligere ydelse 5.753)	156	1.600	120	25 (ny ydelse 6.889)	1.585 (Ny ydelse 6.889)	3.486
25-29 år (tidligere ydelse 10.500)	68	870	365	100 (ny ydelse 10.689)	1.400 (ny ydelse 10.689)	2.803
I alt	224	2.470	485	125	2.985	6.289

I skemaet er det med farve angivet, hvem, der er gået ned i indtægt. Aktivitetsparate, som ønsker at deltage i aktiviteter, går ikke ned i ydelse. Hvor ydelsen i 2014 svarer til 2013-ydelsen (incl. satsregulering) eller er større, er feltet grønt. Hvor ydelse i 2014 er mindre end ydelsen i 2013 er feltet gult. Det er altså de 25-29 årige, som enten er åbenlyst uddannelsesparate, uddannelsesparate eller jobparate, der oplever en nedgang i ydelse på grund af kontakthjælpsreformen

I alt ca. 938 unge i alderen 25-29 år har dermed fået den laveste ydelse på 5.857, hvor de i 2013 ville have modtaget 10.500 kr.

Herudover er ca. 365 i denne aldersgruppe visiteret som jobparate til 6.889 kr. pr. måned, hvor de tidligere ville have modtaget 10.500.

Man skal dog være opmærksom på, at personer i aldersgruppen, som har hjemmeboende børn under 18 år eller som har diagnosticerede lidelser indenfor skizofreni-spektret, kan få tillæg som giver den en ydelse på ca. 10.689 kr. Socialforvaltningen har ikke en opgørelse, der viser hvor mange, der falder indenfor disse målgrupper.

I marts fordelte borgerne på kontanthjælp og uddannelseshjælp sig på følgende måder:

Tabel 2: Oversigt over Socialforvaltningens kendskab til visiterede efter kontanthjælpsreformen uge 13, 2014.

	Uddannelsesparate og åbenlyst uddannelsesparate		Jobparate		Aktivitetsparate <i>med</i> uddannelse		Aktivitetsparate <i>uden</i> uddannelse	
	18-24 år	25-29 år	18-24 år	25-29 år	18-24 år	25-29 år	18-24 år	25-29 år
SCK	78	44	1	1	5	9	322	302
RCK	10	8	0	2	0	6	42	68
HCK	8	1	1	0	0	1	74	39
Åben sag i SOF	96	53	2	3	5	16	438	409
Åben sag i %	11,7	7,7	1,7	0,8	20,0	16,2	30,0	29,2
Kendt i SCKs modtagelse	400	335	20	78	7	25	397	478
Ukendt i Socialforvaltningen	322	302	99	283	13	58	625	513
I alt	818	690	121	364	25	99	1460	1400

De borgere, som har kontakt til en enhed i Socialforvaltningen er i overvejende grad blevet visiteret som aktivitetsparate. Af i alt 1022 borgere på kontanthjælp, som Socialforvaltningens voksenenheder har en åben sag på, er de 868 (svarende til 85 %) visiteret som aktivitetsparate.

Socialcenter Københavns modtagelse har haft kontakt med ca. halvdelen af de, som er visiteret som uddannelsesparate. Dette dækker over to forhold:

- 1) Modtagelsen har kontakten til de borgere, som løbende søger om ydelser, men ikke har behov for den mere intensive støtte, som ydes i voksenenhederne. Det er derfor logisk at de uddannelsesparate, som forvaltningen har kontakt til, i overvejende grad vil have sager i modtagelsen i forhold til de øvrige enheder.

- 2) Når Modtagelsen har behandlet en ansøgning fra en borger, lukkes selve ansøgningen i it-systemet, men borgeren bevarer i en periode en åben sag. Der er derfor ikke nødvendigvis tale om, at borgeren i forbindelse med kontanthjælpsreformen har haft kontakt med Modtagelsen. Der kan også være tale om borgere, som tidligere har haft kontakt eller ansøgt om en ydelse, men aktuelt ikke har ansøgninger til behandling.

Samlevende over 25 år

Som følge af kontanthjælpsreformen sidestilles samlevende over 25 år med ægtepar. Det betyder, at de pålægges gensidig forsørgelsespligt, altså, at den enes kontanthjælp eller uddannelseshjælp kan reduceres, hvis den anden tjener for meget.

I første omgang kan indtægten reduceres med indtil halvdeling af indtægten, men 1. januar 2015 slår reformen helt igennem og berørte kan miste hele indtægten, hvis partneren tjener for meget.

Tabel 3: Status på berørte borgere af kontanthjælpsreformens gensidige forsørgelsespligt for samlevende pr. 4. februar 2014

Antal borgere*	Målgruppe
1488	Berøres ikke af reglerne, da begge er på kontanthjælp
3521	Samboende uden fælles børn**. De foreløbige tal peger på, at 90 pct. har erklæret sig for ej-samlevende og dermed ikke er berørt af reglerne.
695	Samlevende med fælles børn

*Det skal bemærkes, at målgruppen er bevægelig, dvs. ikke en statisk gruppe borgere. **Fælles børn defineres som børn, hvor begge parter er biologiske forældre/adoptivforældre.

Socialforvaltningen har ikke en nyere opgørelse over antallet af personer, som berøres af de nye regler om gensidig forsørgelsespligt.

Samarbejdet med Beskæftigelses og Integrationsforvaltningen

Socialforvaltningen har haft et tæt samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om visitationen af de unge. Det skyldtes, at unge, som ikke mødte op til visitationssamtalen automatisk skulle visiteres som uddannelsesparate, og dermed til en lav ydelse. Socialforvaltningens opsøgende medarbejdere har forsøgt at opsøge alle unge, som forvaltningen havde kendskab til, enten forud for visitationssamtalen, dels hvis den unge udeblev. I slutningen af visitationsperioden var der særlige hasteprocedurer, som sikrede en hurtig sagsbehandling, når der blev skabt kontakt til de unge.

Resultatet var at i alt ca. 400 unge i alt blev visiteret uden samtale, og at kun ca. 65 af disse var kendt i Socialforvaltningen. Samarbejdet har dermed sikret, at den mindst mulige gruppe risikerede forkert indplacering, og at flest mulige modtog den korrekte ydelse pr. 1. februar.

Beskæftigelses og Integrationsforvaltningen sender ikke alle, som oplever ydelsesnedgang til Socialforvaltningen for at søge ydelser. Der er en række betingelser knyttet til mulige ydelser i lovgivningen, hvorfor det langt fra er alle, som kan modtage en ydelse fra Socialforvaltningen. En systematisk oversendelse ville derfor kunne give borgeren et indtryk af at Socialforvaltningen kan yde kompenserende ydelse, hvilket ikke er tilfældet.

I stedet har Socialforvaltningen bidraget med formuleringer om muligheden for at søge f.eks. en enkeltydelse på Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens hjemmeside om reformen.

De aktuelle bestemmelser om hjælp til husleje stiller overordnet som betingelse, at der skal være en varig løsning indenfor rækkevidde, hvilket betyder, at de unge enten skal starte uddannelse, finde arbejde eller finde en anden bolig, så deres økonomi overordnet kan hænge sammen.

Sagseksempler

Det vil ikke være alle unge, der oplever nedgang i ydelse, som vil kunne få støtte til huslejebetaling fra Socialforvaltningen.

Hvis den unge bliver udsættelsestruet som følge af nedgangen i ydelse, vil det i nogle tilfælde være muligt, at Socialforvaltningen kan bevilge en ydelse efter aktivlovens § 81a. Det er imidlertid en forudsætning for tildelingen af en ydelse, at der er en løsning i sigte på den unges situation.

Eksempel 1: Ung, der starter uddannelse 1. august 2014.

En ung kvinde på 26 år er visiteret som uddannelsesparat og har dermed oplevet en nedgang i ydelse. Hun bor i en bolig, der koster 4.000 kr. om måneden ex. forbrug. Hun har med den nye ydelse ikke længere råd til boligen. Hun har ikke boet der længe nok til at være omfattet af muligheden for intern flytning eller for at bytte bolig. Hun har modtaget studieplæg fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og har søgt optagelse på studium, som opstarter 1. august 2013, hvorefter hun vil overgå til SU. Som SU-modtager har hun mulighed for at supplere sin indtægt med studielån og/eller studiejob. Hende økonomi hænger ikke sammen, så længe hun modtager uddannelseshjælp, men med enten SU-lån eller job, vil hun igen have en sammenhængende økonomi.

Socialforvaltningen kan bevilge en ydelse frem til studiestart, fordi der er en løsning på hendes økonomiske situation i udsigt.

Eksempel 2: Ung, der er droppet ud af uddannelse og ønsker job

En ung mand er droppet ud af sin uddannelse og modtager nu uddannelseshjælp. Han ønsker at finde et job, men har ikke i forvejen en kompetencegivende uddannelse. Han har med uddannelseshjælpen ikke råd til sin nuværende bolig til 4.000 kr. pr. måned ex. forbrug. Han ønsker ikke at fraflytte boligen, fordi han har netværk i området. Han ønsker heller ikke at påbegynde anden uddannelse.

Socialforvaltningen kan kun bevilge en ydelse, hvis en realistisk løsning er inden for rækkevidde. Bevilling af en ydelse vil være afhængig af, om forvaltningen vurderer det som realistisk han selv finder et job, så han får råd til boligen – eller finder anden bolig i nærområdet. Hvis han f.eks. kan præsentere en lejekontrakt til en billigere bolig, hvor han kan indflytte indenfor kortere tid, vil han kunne bevilges en ydelse i mellemtiden. Det samme gælder, hvis han kan præsentere en ansættelseskontrakt, der viser, at han indenfor et par måneder vil have råd til nuværende bolig. Hvis han alene har et ønske om job og/eller billigere bolig i nærområdet, er det formentlig ikke muligt for forvaltningen at yde støtte.